

NOT: Sanığa ceza verilmesine yer olmadığına kararı alanların görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılması hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-12659198

12/06/2025

Konu: Görüş (Sanığa Ceza Verilmesine Yer Olmadığına Kararı Alanların
Görevden Uzaklaştırma Tedbirinin Kaldırılması)

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

Başkanlığınızda 657 sayılı Kanuna tabi itfaiye eri kadrosunda görev yapan personelin görevden uzaklaştırıldığı, bilahare yapılan yargılama neticesinde "Sanığa Ceza Verilmesine Yer Olmadığına" karar verildiğinden bahisle tedbirin kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

141 inci maddesinde, *"Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenir. Bu gibiler bu Kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.*

143 üncü maddede sayılan durumların gerçekleşmesi halinde, bunların aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin derece yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir." hükmü,

142 nci maddesinde, *"Soruşturma sonunda disiplin yüzünden memurluktan çıkarma veya cezai bir işlem uygulanmasına lüzum kalmıyan Devlet memurları için alınmış olan görevden uzaklaştırma tedbiri, 138 inci maddedeki yetkililerce (Müfettişler tarafından görevden uzaklaştırılanlar hakkında atamaya yetkili amirlerce) derhal kaldırılır.*

Görevden uzaklaştırma tedbirini kaldırmıyan görevli hakkında 139 uncu madde hükmü uygulanır." hükmü,

143 üncü maddesinde, *"Soruşturma veya yargılama sonunda yetkili mercilerce:*

a) Haklarında memurluktan çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler;

b) Yargılamanın men'ine veya beraatine karar verilenler;

c) Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar;

ç) Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenler;

Bu kararların kesinleşmesi üzerine haklarındaki görevden uzaklaştırma tedbiri kaldırılır." hükmü,

144 üncü maddesinde, *"140 ıncı ve 142 nci maddelerde 143 üncü maddenin a, b, c fıkralarında yazılı olanlar hakkındaki görevden uzaklaştırma tedbiri, Devlet memurunun soruşturmaya konu olan fiillerinin, hizmetlerini devama engel olmadığı hallerde her zaman kaldırılabilir."* hükmü,

145 inci maddesinde, *"Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.*

Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili amir (Müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu her iki ayda bir inceliyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve ilgiliye de yazı ile tebliğ eder." hükmü yer almaktadır.

Görevden uzaklaştırma, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbir olup görevden uzaklaştırmaya yetkililer, görevden uzaklaştıran amirin sorumluluğu, ceza kovuşturması sırasında görevden uzaklaştırma, görevden uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülüğü, tedbirin kaldırılması, memurun göreve tekrar başlatılması zorunlu olan haller, görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasında amirin takdiri ile görevden uzaklaştırma süresi ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

Konuya ilişkin Bakanlığımız Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 30.5.2025 tarihli ve E-23663589-045.02[03030]-12619443 sayılı görüş yazısında ise, *"Etkin pişmanlık, fiilin suç olma özelliğini devam ettirmesine rağmen ceza verilmesine yer olmadığı kararı verileceği haller arasında CMK m.223/4-a'da düzenlenmiş bulunmaktadır. Dolayısıyla CMK'nın 223. maddesinin dördüncü fıkrası gereğince verilen ceza verilmesine yer olmadığına ilişkin karar, fiil suç teşkil etmesine rağmen faile belirli nedenlerle (etkin pişmanlık) ceza verilmemesi sonucunu doğuran nihai bir karardır. Dolayısıyla işlenen fiil sebebiyle suç sabittir.*

Yukarıda ifade edilen nedenler bir bütün olarak gözetildiğinde; kişi hakkında verilen kararın "beraat" niteliğinde olmadığı, CMK m.223/4-a hükmü uyarınca verilen ceza verilmesine yer olmadığı kararında esasında kişinin o suçu işlediğinin sabit olduğu, bu nedenle de 657 sayılı Kanun'un görevden uzaklaştırma kararının kaldırılması ile ilgili maddelerinde yer alan durumların gerçekleşmediği, mezkur kararda yer alan irtibat ve iltisaka ilişkin tespitlerin sadakat yükümlülüğü ile bağdaşmayacağından hakkında verilen görevden uzaklaştırma tedbiri kararın kaldırılmasının uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Son olarak yazınız ekinde yer alan Belediye Başkanlığı'nın 06.03.2025 tarihli ve E.2467079 sayılı Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın ".....'ün göreve tekrar başlatılmasına yönelik" yazısında, hakkında İzmir 16. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2017/700E. sayılı dosyasında verilen "...sanık hakkında 5237 sayılı TCK'nın 221/4, 1. cümle ve CMK'nın 223/4-a maddeleri gereğince ceza verilmesine yer olmadığına" kararı hatalı olarak "beraat kararı" olarak değerlendirilmiş ve bu değerlendirmeye dayanılarak mezkûr yazının yazıldığı düşünülmektedir." denilmiştir.

Bu itibarla, konu hakkında yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde işlem tesis edilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü